

1 Bijlagen

2 Bijlage 9: Definities

3 Tabel 1: Lijst met definities die in dit Faunabeheerplan worden gebruikt.

Term	Definitie
Standganzen	Jaarrond verblijvende ganzen. Ganzen die in Nederland broeden en hun jaarcyclus (vrijwel) volledig in of nabij Nederlandse broedgebieden voltooien. Soms wordt de benaming zomerganzen gehanteerd
Trekganzen	Wintergasten. Ganzen die buiten Nederland in (Noord-)Europa broeden en in het winterhalfjaar al dan niet tijdelijk in Nederland verblijven. Soms wordt de benaming winterganzen gehanteerd
Maatschappelijk aanvaardbaar schade niveau	Het maatschappelijk aanvaardbare schadeniveau is het maximale landbouwschadebedrag dat de maatschappij accepteert. Deze maatschappelijke aanvaardbare schadeniveaus zijn door de provincie Noord-Holland vastgesteld op 24 mei 2014
Streefstanden	De maatschappelijk aanvaardbare schadeniveaus omgezet naar streefstanden (aantal dieren). Deze zijn door het bestuur vastgesteld in het 'Ganzenplan Noord-Holland 2015-2020'
Getaxeerde schadetegemoetkoming	Een taxateur taxeert de schade nadat BIJ12-Faunazaken een verzoek voor tegemoetkoming voor een geregistreerde schademelding heeft goedgekeurd. Goedkeuring vindt plaats op basis van de actuele provinciale voorwaarden ten tijde van indiening van het verzoek
Belangrijke schade	Onder belangrijke schade verstaat het provinciale beleid: landbouwschade van meer dan 250 euro per schadegeval per jaar. Deze grens van belangrijke schade vindt zijn basis in de grens die BIJ12-Faunazaken stelt (Regeling vaststelling beleidsregels schadevergoeding BIJ12-Faunazaken, geldend vanaf 1 december 2005). Ook is deze definitie meerdere keren bekrachtigd door uitspraken van de Raad van State (201803550/1/A3 & 200905547/1/H3). Er is sprake van belangrijke schade aan flora en fauna wanneer ganzen een significant negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden, waterlichamen of de kernkwaliteiten van het Natuurnetwerk Nederland. Deze wet- en regelgeving vindt zijn grondslag in de Europese Habitatrichtlijn, de Europese Kaderrichtlijn Water en de provinciale verordening voor het Natuurnetwerk Nederland
Winterrust	De periode tussen 1 november en 1 maart waarin de grauwe gans, brandgans en kolgans niet mogen worden beheerd met uitzondering van de percelen met kwetsbare gewassen en de Schiphol-zone
Foerageergebieden	Provinciaal aangewezen foerageergebieden dienen ook als rustgebied voor ganzen. Met het aanwijzen van foerageergebieden wordt bescherming en voedsel geboden aan trekganzen en kunnen deze dieren (grauwe, kol-, brand-, - en rotganzen) voldoende conditie opbouwen om aan de trek terug te beginnen.
Nestvlieders	Jongen die bij geboorte of uitkomst uit het ei al deels in staat zijn om voor zichzelf te zorgen.
Vliegvlug	Jongen kunnen vliegen.
EGM IWG	European Goose Management International Working Group. Nederlands: de Europese werkgroep voor internationaal ganzenbeheer
BG TF	Barnacle Goose Task Force. Nederlands: taakgroep brandgans

ISSMP	International Single Species Management Plan. Nederlands: Internationaal beheerplan voor één soort
AFMP	Adaptive Flyway Management Plan. Nederlands: Adaptief vliegroute beheerplan
Rangepartners	Een Rangepartner verwijst naar een land, regio of organisatie die betrokken is bij het beheer en de bescherming van een specifieke populatie van dieren, zoals vogels, binnen hun geografisch gebied. Ze werken samen met andere rangepartners en internationale organisaties om maatregelen te nemen ter bevordering van het behoud en de duurzame ontwikkeling van de betreffende populatie.
NGO	Non Governmental Organisation: Een NGO is een onafhankelijke organisatie zonder winstoogmerk die zich inzet voor een verondersteld maatschappelijke, milieu-gerelateerde of humanitaire belang.
Helofyten	Planten die in ondiep water groeien en aanpassingen hebben om te overleven in moerassige omgevingen, zoals riet en waterlelies. Ze spelen een belangrijke rol bij waterzuivering en bieden habitats voor verschillende dieren waaronder verschillende vogelsoorten.
EGMP	European Goose Management Platform. Nederlands: Europees Platform voor ganzenbeheer. Het is een samenwerkingsverband en platform dat zich richt op het beheer van ganzenpopulaties in Europa. Het EGMP werkt aan het bevorderen van internationale samenwerking, het uitwisselen van kennis en het ontwikkelen van gezamenlijke strategieën en maatregelen voor het beheer van ganzen.
CDNA	de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna stelt zich tot doel het verzamelen, beoordelen en archiveren van gevallen van zeldzame vogelsoorten en vogelondersoorten in Nederland.
CMS	Convention on Migratory Species
Faunabeheer	Het op directe of indirecte wijze beïnvloeden van het voorkomen van diersoorten teneinde schade aan wettelijke belangen te beperken tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau. Het indirect beïnvloeden vindt plaats door sturing te geven aan het gedrag bijvoorbeeld via verjaging of weren van soorten en als uiterste maatregel kan ook directe beïnvloeding worden ingezet door dieren te doden.
Ruitrek	Wanneer ganzen in korte tijd alle slagpennen verliezen. Ze zijn dan in de rui. Hierdoor zijn ze kwetsbaar en komen ze in groepen bij elkaar (vaak op het water) om te ruien. Dit wordt de ruitrek genoemd.
Evidente maatschappelijke schade flora en fauna en beheer	Dat in het wild levende dieren invloed hebben op elkaar is evident. In ongestoorde situaties is dat eigenlijk nooit te benoemen als schade. De ene soort eet de ander, en/of onderlinge concurrentie om ruimte of voedsel leidt tot een verdeling van soorten over verschillende habitats of tijden van de dag dat ze actief zijn. Dat is hoe ecosystemen werken en in stand blijven (of ontwikkelen). Ongestoorde situaties voor de natuur komen echter vrijwel niet meer voor in Nederland, dus dan kan enige nuancering worden aangebracht in het denken over het begrip schade aan flora of fauna. Of de invloed van een diersoort op andere soorten als schade moet worden benoemd is (mede) afhankelijk van de doelstellingen in het beleid, de (cor)relaties tussen de diersoorten, de aard van de invloed en de grootte van het effect van de ene soort op de andere. Zo kan beredeneerd worden dat wanneer diersoorten een dermate invloed hebben op bepaalde natuurwaarden dat dit negatieve gevolgen heeft

	voor het kunnen bereiken of handhaven van de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten of natuurlijke habitats er mogelijk sprake kan zijn van schade aan de flora- of fauna, als wettelijke grondslag voor beheer van een diersoort. In die situaties
GRW	Gunstige Referentie Waarde. Een waarde om de levensvatbaarheid van populaties op de lange termijn te beoordelen.
GRP	Gunstige Referentie Populatie. Een van de indicatoren van de GRW, het minimaal aantal individuen dat nodig is om te spreken van een gezonde, levensvatbare populatie.
Broedvogels	In Nederland broedende vogels.
Broedpaar	Dieren die een langdurige of monogame relatie hebben voor de voortplanting. Deze dieren komen bij elkaar, vormen een paar en blijven vaak gedurende meerdere broedseizoenen bij elkaar om zich voort te planen en hun jongen groot te brengen. Broedparen zijn vaak monogaam en kunnen elkaar jaar na jaar trouw blijven.
Afschotperiode	Periode waar binnen afschot waarvoor de ontheffing is verleend, mag worden gebruikt.
Bedrijfsmatig gebruik	Gebruik waarin de gebruikers hun hoofdbestaan of een substantieel gedeelte van hun bestaan vinden op plegen te vinden.
Belangrijke schade	Materiële schade die het drempelbedrag van € 250,- overschrijdt en die bestaat uit directe schade door vraat, betreden, verontreiniging, graven, wroeten en vegen aan bedrijfsmatige landbouw, bosbouw of visserij. Het betreft de schade die door één diersoort in één jaar in één of meerdere gewassen binnen één bedrijf is opgetreden.
Boerengans, hybride gans, soepgans	De boerengans is een tamme gans, vaak volledig wit, gedrongen en niet vliegvlug. Het zijn veelal bewust gehouden dieren met een eigenaar en dus niet met het geweer te doden. Hybride ganzen ofwel "soepganzen" genoemd zijn kruisingen van verschillende ganzensoorten. Meest voorkomend is grauwe gans met boerengans. De gans is in dat geval wit of bont met duidelijke tekenen van grauwe gans. De aanpak bij hybride ganzen is conform de voorwaarden voor de oorspronkelijke soort waaruit deze herkenbaar afkomstig is. Van vliegvlugge witte ganzen die zich ophouden in groepen van grauwe ganzen of hybride ganzen mag worden aangenomen dat deze niet gedomesticeerd zijn en nauw verwant met de grauwe gans en als zodanig mogen worden behandeld.
Deskundige	De deskundige ten behoeve van vaststelling van schade of dreigende belangrijke schade. Een hiertoe ingezette ambtenaar van de provincie Utrecht wordt als deskundige aangemerkt.
Gemachtigde	Een persoon die door of namens de FBE met een machtiging de bevoegdheid is gegeven om gebruik te maken van de ontheffing.
Gewenste stand	De gewenste aantallen dieren afgestemd op de in de wet aangegeven belangen, zoals; belangrijke schade aan gewassen, bossen, schade aan flora en fauna, openbare veiligheid (waaronder ook begrepen verkeersveiligheid), onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren en het reguleren van de populatieomvang van damhert en ree.
Gewassen	Gewassen die bedrijfsmatig geteeld worden in het kader van akkerbouw, weidebouw, tuinbouw, daaronder begrepen fruitteelt en het kweken van bomen, bloemen en bloembollen, vollegrondsgroente en elke andere vorm van bodemcultuur hier te lande. Deze teelten kunnen kwetsbaar zijn en tevens kapitaalsintensief. Een kwetsbaar gewas is een landbouwgewas met uitzondering van weide-, hooi- of graszaadpercelen waarvan het grasgewas minimaal zes maanden oud is en granen en graszaad in de periode waarin het gewas afrijpt. Onder niet kwetsbaar gewas wordt tenminste verstaan overjarig

	grasland dat is ingezaaid vóór 1 augustus voorafgaand aan de winterperiode van uitvoering. Ook vallen onder deze omschrijving ingezaaide percelen kleiner dan 1 hectare en percelen die zijn doorgezaaid. Afdangewas op geogste maispercelen, en ook oogstresten en groenbemesters worden niet aangemerkt als kwetsbaar gewas.
Grondgebruiker	Degene die gerechtigd is de grond te gebruiken, hetzij als eigenaar, hetzij krachtens een beperkt recht, hetzij krachtens een pachtovereenkomst.
Handreiking Faunaschade	Document in opdracht van Bij12/Faunafonds opgesteld over preventieve maatregelen, soorten faunaschade, wetgeving, beleidsregels en procedures. Waar Handreiking Faunaschade staat moet tevens worden gelezen de Faunaschade Preventiekit die voor sommige diersoorten een actualisatie biedt. Voor de actuele versie zie: https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken .
Jachthouder	Persoon of organisatie die vanuit eigendom, pacht, huur, erfpacht of enig ander zakelijk recht beschikt over de jachtrechten.
Jachtaktehouder	Degene, die in bezit is van een geldige jachtakte.
Koppels en koppelvormers	Koppelvormende ganzen zijn ganzen die zich in tweetallen ophouden nabij (potentieel) broedgebied. Ze maken geen deel uit van een groep en houden afstand tot andere ganzen
Machtiging	Een door of namens de FBE ondertekend document waarbij een persoon wordt gemachtigd om gebruik te maken van de ontheffing.
Ontheffing	De ontheffing die is verleend met de beschikking waarbij de voorschriften zijn vastgesteld, met inbegrip van de bijlagen en van aanpassingen van de ontheffingen die bij latere beschikking zijn vastgesteld door Gedeputeerde Staten.
Ontheffing gebruiker	Iedereen die de ontheffing gebruikt. Daarbij wordt in de algemene voorschriften ten aanzien van identificatie en registratie onderscheid gemaakt naar degenen die daartoe door of namens (via de WBE) de FBE zijn gemachtigd, degenen die deze gemachtigden in het veld in diens aanwezigheid en onder zijn verantwoordelijkheid bijstaan en degenen die een machtiging doorgeschreven hebben gekregen.
Ontheffing houder	De Faunabeheereenheid
Rustgebieden	Onder rustgebieden worden gebieden verstaan die door Gedeputeerde Staten zijn aangewezen als rustgebied voor overwinterende ganzen en waar het opzettelijk verontrusten van Grauwe gans en Kogans niet is toegestaan in de periode van 1 november tot 1 april en de Brandgans niet in de periode 1 november tot 1 mei.
Volksgezondheid	Binnen het kader van het Faunabeheerplan ganzen kan sprake zijn van gevaar voor de volksgezondheid bij aanwezigheid van veel ganzen in recreatiewateren (ontlasting in wateren en op stranden) in de zomer.
Volmacht	Schriftelijke bevoegdheid om namens ontheffing houder machtigingen te mogen verstrekken.
Weidevogelgebieden	In de vigerende Omgevingsvisie door Gedeputeerde Staten aangewezen weidevogelgebieden of gebieden welke nog in procedure zijn voor vaststelling.
Koppelvormers	Dieren die een tijdelijke of seizoensgebonden band vormen voor de voortplanting. Deze dieren kunnen tijdens het broedseizoen bij elkaar komen om zich voort te planten, maar ze hebben mogelijk een langdurige relatie buiten het broedseizoen. Koppelvormers kunnen

bijvoorbeeld tijdens de lente samenkomen om te paren en daarna hun eigen weg te gaan.

4

5

CONCEPT